

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Podoloxía Deportiva	Código	750G02025	
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Alonso Tajés, Francisco	Correo electrónico	francisco.alonso.tajes@udc.es	
Profesorado	Alonso Tajés, Francisco	Correo electrónico	francisco.alonso.tajes@udc.es	
Web	campusvirtual.udc.gal/			
Descrición xeral	<p>O obxectivo xeral da materia é a formación do futuro profesional da podoloxía na aplicación da ciencia podolóxica ao campo da medicina/podoloxía deportiva, a través do estudo tanto das características xerais da práctica do deporte e o perfil dos e as deportistas, como dos principais factores de risco asociados á realización de exercicio físico e/ou a práctica de deporte, e a súa relación coa aparición de afeccións agudas ou crónicas do membro inferior, especialmente no complexo anatómico nocello-pé. A materia contempla a adaptación e aplicación dos tratamentos dos diferentes campos terapéuticos podolóxicos ás devanditas afeccións, abordando de forma integral tanto o seu tratamento como a súa prevención.</p> <p>Os principais contidos que se desenvolverán na materia son: Fundamentos de podoloxía deportiva. Exercicio físico e deporte. Superficies. Epidemioloxía das lesións deportivas do membro inferior. Análise podolóxico. Lesións do membro inferior asociadas á práctica deportiva (óseas, músculo- tendinosas, ligamentosas, neurolóxicas e dérmicas). Prevención das lesións asociadas á práctica deportiva. Estudo podolóxico do calzado deportivo.</p>			
Plan de continxencia	<p>As presentes medidas de plan de continxencia recollen liñas xerais que poden sufrir modificacións en función da evolución da pandemia COVID-19 e a promulgación de decretos e normativas que podan afectar a o normal desenvolvemento da asignatura.</p> <p>ALUMNADO EN CONFINAMIENTO / CUARENTENA</p> <p>Os alumnos/as en confinamiento/cuarentena por positivo en COVID19 ou contacto estreito deberán seguir as medidas previstas por sanidade e a normativa da UDC. Durante este período poderán participar nas actividades de metodoloxía presencial non práctica por vía telemática. As ausencias ás prácticas recuperaranse, na medida do posible, seguindo as directrices das normativas da facultade e a UDC</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
O alumno/a é capaz de valorar a biomecánica e patomecánica do pé presente nas diferentes técnicas deportivas, de realizar os tratamentos necesarios para tratar e/ou mellorar a funcionalidade do pé na práctica deportiva. Será capaz de explicar os fundamentos básicos fisiolóxicos do exercicio físico e o deporte, e a súa relación coas afeccións podolóxicas, así como analizar a contorna no que se desenvolven as actividades deportivas e a súa influencia nas afeccións podolóxicas.	A19 A20	B1 B9 B12	C1 C3

O alumno/a é capaz de identificar e tratar as lesións podolóxicas máis frecuentes asociadas ao exercicio físico e ao deporte	A19 A20	B9 B12 B19	C1 C3
O alumno/a coñece e aplica os métodos físicos, eléctricos e manuais na terapéutica das distintas patoloxías do pé. O alumno/a adapta e aplica os tratamentos físicos, cirúrxicos e farmacolóxicos, ás lesións podolóxicas máis frecuentes asociadas ao exercicio físico e ao deporte	A22 A23	B9 B18 B19	C1 C3
O alumno/a coñece e aplica terapia da dor e inflamación do pé mediante o deseño e a aplicación de protocolos para o tratamento e a prevención das lesións podolóxicas máis frecuentes asociadas ao exercicio físico e ao deporte	A22 A23	B9 B19	C1 C3
O alumno/a coñece, diseña e aplica ortesiología plantar e dixital ás lesións podolóxicas máis frecuentes asociadas ao exercicio físico e ao deporte	A22	B3 B14 B19	C1 C3
O alumno/a coñece e realiza estudos do calzado, calzadoterapia, mediante a análise das características xerais e particulares do calzado deportivo, a súa función e criterios de selección para o exercicio físico e o deporte	A22	B3 B9 B19	C1 C3

Contidos	
Temas	Subtemas
FUNDAMENTOS DE PODOLOXÍA DEPORTIVA EXERCICIO FÍSICO E DEPORTE SUPERFICIES ANÁLISES PODOLÓXICO	<p>TEMA 1: Introdución: Conceptos básicos de podoloxía deportiva. O papel da podoloxía no medicamento deportivo.</p> <p>TEMA 2: Exercicio físico e deporte: definicións e características. Influencia das superficies na práctica deportiva.</p> <p>TEMA 3: A análise podolóxica na práctica deportiva: Protocolo de exploración do paciente deportista</p>
EPIDEMIOLOXÍA DAS LESIÓNS DEPORTIVAS DO MEMBRO INFERIOR. LESIÓNS DO MEMBRO INFERIOR ASOCIADAS Á PRÁCTICA DEPORTIVA: ÓSEAS, MÚSCULO-TENDINOSAS, LIGAMENTOSAS, NEUROLÓXICAS E DÉRMICAS.	<p>TEMA 4: Epidemioloxía xeral das lesións do membro inferior asociadas á práctica deportiva</p> <p>TEMA 5: Lesións óseas</p> <p>TEMA 6: Lesións de ligamentos e aponeurosis</p> <p>TEMA 7: Lesións musculares e tendinosas</p> <p>TEMA 8: Lesións neurolóxicas</p> <p>TEMA 9: Outras lesións frecuentes na práctica deportiva (dérmicas, infecto-contaxiosas)</p>
PREVENCIÓN DAS LESIÓNS ASOCIADAS Á PRÁCTICA DEPORTIVA. ESTUDO PODOLÓXICO DO CALZADO DEPORTIVO	<p>TEMA 10: Prevenición das afeccións podolóxicas asociadas á práctica deportiva</p> <p>TEMA 11: Os tratamentos ortopodolóxicos, físicos e farmacolóxicos no proceso de atención ao deportista</p> <p>TEMA 12: Características xerais do calzado deportivo e criterios de selección do calzado deportivo</p>

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A19 A20 A22 A23 B1 B9 C3	18	36	54
Prácticas clínicas	A22 A23 B3 B14 B18 B19 C1	9	13.5	22.5
Seminario	A19 A20 B3 B9 B12 C1	17	25.5	42.5
Proba mixta	A19 A20 A22 A23 B12	2	20	22
Atención personalizada		9	0	9

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	<p>As sesións maxistras consisten en clases expositivas-participativas dos contidos básicos da materia, con apoio de imaxes, vídeos, etc. As sesións maxistras centraranse na exposición e debate dos contidos principais do temario. Facilitarase ao alumnado o temario cos contidos teóricos básicos da materia antes de cada sesión, así como material para traballar na aula ou fóra dela. Todo o material estará accesible para o alumnado no Campus Virtual da UDC. Para que as sesións presenciais teñan un carácter máis interactivo, é imprescindible a lectura dos contidos teóricos.</p> <p>As sesións presenciais se desenvolverán con asentos preasignados, con máscara, ventilación, non permitindo o consumo de alimentos e bebidas e asegurando que se cumpran as medidas de prevención e hixiene do centro establecidas e publicadas en: https://udc.es/é/fep/coronavirus/. No caso de que o grupo de docencia maxistral chegue a superar as indicacións do aforo da aula estableceranse grupos rotativos de docencia híbrida, onde os estudantes que non caiban na aula seguirán esa semana a docencia de forma telemática e á seguinte de forma presencial, sendo outro grupo o que a realice de forma telemática.</p>
Prácticas clínicas	Estas prácticas teñen carácter clínico e realizaranse na Clínica Universitaria de Podoloxía. Nelas desenvolveranse os protocolos de exploración e tratamento do paciente deportista con pacientes, e incidirase na aplicación de técnicas de exploración e análise biomecánico do xesto deportivo, probas de diagnóstico e aplicación de tratamentos adaptados ao paciente deportista
Seminario	<p>Os seminarios consistirán no estudo de temas concretos relacionados cos contidos da materia, nos que se traballarán tanto competencias específicas como transversais (procura bibliográfica, fomento dun segundo idioma, entre elas), mediante a planificación de diferentes actividades de traballo fundamentalmente en grupo, as cales incluírán actividades como a resolución de casos clínicos relacionados coa actividade física e o deporte, utilizando metodoloxías de traballo colaborativo. Os seminarios tamén poden incluír outras actividades como debates e mesas redondas ou traballo práctico clínico de contidos relacionados coa exploración, diagnóstico ou tratamento podolóxico dos e das deportistas.</p> <p>As sesións presenciais seguirán as mesmas condicións que para a sesión maxistral</p>
Proba mixta	Proba mixta que consistirá nunha combinación de preguntas de resposta obxectiva (test) e preguntas de resposta aberta sobre cuestións específicas da materia, entre as cales se poderá incluír resolución de casos clínicos. Esta proba está orientada á demostración por parte do alumnado da adquisición dos coñecementos teóricos básicos expostos e debatidos nas sesións maxistras e os seminarios, e que compoñen os contidos do temario.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Proba mixta	A atención personalizada desenvolverase mediante concertación de cita previa co alumnado, quedando esta supeditada á dispoñibilidade dos horarios tanto do alumnado (aspecto este prioritario) como do profesor. Por tanto, de forma programada, a atención personalizada poderá desenvolverse de forma presencial, de ser requirida e/ou pertinente, na localización indicada e os horarios de atención ao alumnado que se recollen na plataforma da UDC para a indicación de "As miñas titorías", ou de forma virtual, sendo atendidas as titorías por correo electrónico ou a través doutros medios telemáticos que permita a plataforma virtual, como as mensaxes no Campus Virtual da UDC, ou outras vías como a telefónica ou a videoconferencia (Teams).
-------------	---

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Seminario	A19 A20 B3 B9 B12 C1	Nos seminarios desenvolveranse actividades que elaborará o alumnado de maneira individual ou en grupo e que terá que entregar en tempo en forma tal e como estará descrito para cada actividade no apartado correspondente da materia no Campus Virtual da UDC En cada actividade especificarase o obxectivo da mesma, os requisitos de formato e a súa puntuación correspondente. Para que as actividades sexan cualificadas e computen na cualificación final o alumnado deberá asistir e participar nas actividades planificadas nos seminarios, excepto os alumnos/as matriculados a tempo parcial, que terán nesta metodoloxía dispensa académica.	20
Prácticas clínicas	A22 A23 B3 B14 B18 B19 C1	Asistencia obrigatoria ao 100% das prácticas para todo o alumnado en calquera modalidade de matrícula. Na cualificación das prácticas clínicas terase en conta a aplicación dos coñecementos á práctica, especialmente os relacionados coa exploración e análise podolóxico do deportista, así como o diagnóstico, planificación de tratamentos e seguimento dos pacientes tratados.	10
Proba mixta	A19 A20 A22 A23 B12	Proba escrita na que poderanse combinar preguntas de resposta obxectiva tipo resposta múltiple, ordenación ou relación de contidos, con preguntas de resposta aberta orientadas estas últimas á resolución de cuestións relacionadas con aspectos clínicos (diagnóstico, tratamento, etc.) de afeccións podolóxicas asociadas á práctica deportiva. A puntuación das preguntas desta proba especificarase na normativa do exame. Para superar a materia, á marxe das cualificacións obtidas noutras metodoloxías, é necesario obter un 50% da puntuación total desta proba (3,5 puntos sobre os 7 que ten en total a proba).	70

Observacións avaliación

Para superar a materia en calquera das dúas oportunidades é obrigatorio asistir ás prácticas clínicas e superar o exame (50% do seu valor total) e obter un mínimo de 5 puntos no sumatorio global das metodoloxías. As cualificacións das prácticas clínicas e os seminarios só computarán na cualificación final se se supera o 50% da cualificación da proba mixta. No caso de non presentarse ou non superar a proba mixta na primeira oportunidade, as cualificacións das prácticas clínicas e os seminarios computarán na segunda oportunidade se se supera nesa oportunidade o 50% da cualificación da proba mixta. A cualificación que figurará no acta en caso de non superar a proba mixta, será a cualificación do exame calculada sobre o 100% da avaliación. En segunda e sucesivas matrículas só computarán as cualificacións da metodoloxía práctica dos dous últimos cursos inmediatamente anteriores ao vivente. A cualificación de Non Presentado outorgarase no caso de que non se presente á proba mixta ou non realice o 100% das prácticas clínicas. A cualificación de matrícula de honra, dado o seu carácter graciable, concederase automaticamente ao alumnado que obteña un 10 na cualificación media da materia. De darse o caso de que haxa máis alumnos/as con esa cualificación que matrículas se poidan outorgar pola cota oficial establecida, convocarase a todos os alumnos/as para a realización dunha proba específica de desempate, que consistirá en unha proba de características similares ás da proba mixta, exame que se fixará en data e hora de acordo cos interesados/as. En caso de non existir ningún alumno/a con cualificación de 10, todo o alumnado que obteña unha cualificación media igual ou superior a 9,0, poderán optar á matrícula de honra previa solicitude ao profesor e mediante a superación da proba anteriormente descrita. No caso de que non existan solicitudes expresas de opción a matrícula, o profesor se reserva a potestade de outorgalas naqueles casos que, cumprindo o requisito de cualificación por encima de 9,0, puidesen ser merecedores de matrícula pola aptitude e a actitude demostradas durante o desenvolvemento da materia. Alumnado en matrícula parcial: O alumnado en matrícula parcial debe de comunicalo obrigatoriamente ao profesor responsable da materia ao comezo do curso mediante correo electrónico. Para este alumnado é obrigatorio o 100% da realización das prácticas clínicas. A cualificación dos seminarios pode obterse mediante a realización de traballos dirixidos que o alumno/para realizará de forma autónoma (dispensa académica), sen asistir ás sesións presenciais de traballo en grupo e presentando os traballos a través do Campus Virtual da UDC. Os estudantes SICUE, ERASMUS y BILATERAL podrán optar pola avaliación da matrícula ordinaria ou polas condicións da matrícula a tempo parcial. Oportunidade adiantada de avaliación: O alumnado que se atope nos supostos recollidos na normativa de xestión académica da UDC dispoñerá desta opción para superar a materia mediante unha proba escrita de características similares á recollida na descripción da avaliación que terá, nesta oportunidade, un peso do 100% da cualificación final PLAXIO: Na realización dos traballos da materia, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través da internet sen indicación expresa da súa procedencia e, se é o caso, o permiso do seu autor/a. O alumnado que incurra en plaxio será cualificado con suspenso (0,0) na actividade, sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento disciplinario recollido na normativa de UDC.

Fontes de información

Bibliografía básica	Fontes bibliográficas nas que de fundamenta o temario elaborado para a materia: Berquist TH. Radiología de Pie y Tobillo. 1ª ed. Philadelphia: Marbán; 2002. Backup K. Pruebas clínicas para patología ósea, articular y muscular. 3ª ed. Barcelona: Elsevier; 2007. Espinás Boquet J, Vilaseca Canals J. coordinadores. Guía Terapéutica en Atención Primaria (Basada en la selección razonada de medicamentos). 7ª ed. Barcelona: Sociedad Española de Medicina de Familia y Comunitaria; 2019. De la Rubia, Ángel. Lesiones del corredor. Manual para prevenir y curar los problemas del running. 1ª ed. Madrid: La Esfera de los libros; 2017. Dockery GL. Cutaneous Disorders of the lower extremity. 1ª ed. Philadelphia: Saunders; 1997. Izquierdo M. Biomecánica y Bases Neuromusculares de la Actividad física y el Deporte. 1ª Ed. Madrid: Editorial Médica Panamericana; 2008. Kirby KA. Biomecánica del pie y la extremidad inferior III: Artículos de Precision Intricast, 2002-2008. Arizona (USA): Precision Intricast, Inc; 2009. Kirby KA. Biomecánica del pie y la extremidad inferior IV: Artículos de Precision Intricast, 2009-20013. Arizona (USA): Precision Intricast, Inc; 2015. Kirby KA. Biomecánica del pie y la extremidad inferior V: Artículos de Precision Intricast, 2009-20013. Arizona (USA): Precision Intricast, Inc; 2018. Mandracchia V. Consulting Editor. Heel Pain. New York: Clinics in Podiatric Medicine and Surgery; 2005. McNabb JW. Infiltraciones. 1ª ed. Madrid: Marbán; 2006
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía específica do membro inferior/750G02104

Dermatoloxía/750G02124

Patoloxía Podolóxica I/750G02119

Ortopodoloxía II/750G02116

Ortesiología Dixital e Calzadoterapia /750G02117

Biomecánica do Membro Inferior/750G02111

Bases Biolóxicas e Físicas do Movemento Humano/750G02106

Ortopodoloxía I/750G02115

Diagnóstico por Imaxe/750G02112

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Terapéutica farmacolóxica/750G02024

Prácticum 2/750G02034

Materias que continúan o temario

Prácticum 3/750G02035

Observacións

Antes do inicio do curso 2021/2022 e a través da plataforma virtual terá lugar a presentación da materia (se comunicará a data no Campus Virtual da materia), da guía docente e da organización da asignatura, que incluírá a organización dos grupos tanto de seminarios como de prácticas, así como a presentación do calendario do rotatorio. Dita organización (grupos de prácticas) tratará de acordarse, de ser posible, tendo en conta circunstancias específicas do alumnado, sempre e cando non existan normativas que obliquen a unha orfnización de grupos preestablecida. O alumnado que non participe a través dos canles do campus virtual para a organización dos grupos, será incluído automaticamente nos grupos nos que por necesidade de equilibrio de composición dos mesmos sexa preciso. Fixaranse unhas datas límite para opción de cambios de grupo. Para asistir ás prácticas clínicas utilizarase a indumentaria asistencial e identificación obrigatoria da Clínica Universitaria de Podoloxía. ADAPTACIÓN DE PRESENCIALIDAD Á SITUACIÓN EPIDEMIOLÓXICA Todas as actividades presenciais realizaranse con asentos preasignados, con máscara, ventilación, non permitindo o consumo de alimentos e bebidas e asegurando que se cumpran as medidas de prevención e hixiene do centro establecidas e publicadas en: <https://udc.es/es/fep/coronavirus>. No caso de que o grupo de docencia maxistral chegue a superar as indicacións do aforo da aula estableceranse grupos rotativos de docencia híbrida, onde os estudantes que non caiban na aula seguirán esa semana a docencia de forma telemática e á seguinte, de forma presencial, sendo outro grupo o que a realice de forma telemática, segundo planificación establecida polo docente da materia. Recomendacións Sostenibilidade Medio Ambiente, Persoa e Igualdade de Xénero Os traballos documentais dos seminarios da materia solicitaranse en formato informático Toda a información da organización da materia así como o temario estará dispoñible en Moodle en formato PDF para ser descargada ou consultada en liña sen necesidade de realizar a impresión de esta. No caso de ter que imprimila recoméndase: Impresións a dobre cara Empregar papel reciclado Como parte dos valores da materia traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas, e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade, así como facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria É recomendable facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural (por exemplo, evitar mercar botellas de auga de plástico ou empregar unha para encher de auga da fonte da facultade ou da clínica universitaria)

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías